

Raadsvoorstel

Datum collegevergadering: n.v.t.

Datum raadsvergadering: 29 maart 2023

Portefeuillehouder : Burgemeester
Jaap Velema

Volgnummer : 7

Korte inhoud

Voor het publiceren van persoonsgegevens op de (openbare) website van de gemeente Westerwolde is het in het belang van bestuurlijke transparantie wenselijk een gedragscode privacy te hebben. Dit voorstel gaat in op hoe de raad rekening houdt met de privacy en hoe hij omgaat met persoonsgegevens.

Onderwerp

Gedragscode Privacy en publicatie van persoonsgegevens door de gemeenteraad van Westerwolde.

Voorgesteld besluit

Uw raad wordt voorgesteld de “Gedragscode Privacy en publicatie van persoonsgegevens door de gemeenteraad van Westerwolde 2023” vast te stellen.

Inleiding

In het algemeen wordt het wenselijk geacht een gedragscode te bezitten voor het publiceren van persoonsgegevens op de (openbare) website van de gemeente Westerwolde. De gemeenteraad is op basis van artikel 149 Gemeentewet bevoegd verordeningen te maken die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt, dit klemmt te meer, daar in het kader van de Wet Open Overheid (verder: WOO) documenten actief openbaar gemaakt worden. Als probleem wordt hierbij ervaren, dat er voor wat betreft de actieve openbaarmaking door overheden geen eenduidige regels gelden. Het gevolg is dat er een spanningsveld bestaat tussen het belang van actieve openbaarmaking van overheidsinformatie en het risico voor betrokkenen bij openbaarmaking van persoonsgegevens op het internet. Het gevolg daarvan is dat er altijd een belangenafweging gemaakt moet worden voor wat betreft actieve openbaarmaking en privacy. De nu voorliggende gedragscode voorziet in die belangenafweging.

Uw raad wordt voorgesteld een gedragscode in het leven te roepen in het belang van bestuurlijke transparantie. De actieve openbaarmakingsverplichting voor overheden is geregeld in de WOO. In de onderhavige aan uw raad ter besluitvorming voor te leggen “Gedragscode Privacy en publicatie van persoonsgegevens door de gemeenteraad van Westerwolde 2023” wordt artikelsgewijs aangegeven hoe de gemeenteraad rekening houdt met de privacy en zorgvuldige omgang met persoonsgegevens, daarbij geldt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna AVG)¹ als juridische grondslag.

Beoogd effect - wat willen we bereiken?

Een gedragscode die voldoet aan de wettelijke bepalingen en voorziet in gedragslijnen hoe om te gaan met persoonlijke gegevens van volksvertegenwoordigers, bestuurders, ambtenaren en burgers.

Argumenten

Openbaarheid van bestuur is een belangrijk onderdeel van de democratie.

De achterliggende gedachte achter het concept openbaarheid van bestuur is dat de overheid transparant dient te zijn in haar functioneren en handelen. Daarbij gaat het niet alleen om het eindresultaat van de vorming van beleid maar meer algemeen het beleid.

¹ De Algemene verordening gegevensbescherming is een Europese verordening die de regels voor de verwerking van persoonsgegevens door particuliere bedrijven en overheidsinstanties in de hele Europese Unie standaardiseert.

Wellicht van nog groter belang is openbaarheid van de wijze waarop besluiten tot stand komen. De WOO regelt de (actieve) verplichting tot openbaarmaking voor overheden.

Artikel 23 Gemeentewet is duidelijk. De vergaderingen van de gemeenteraad zijn openbaar tenzij. Lid 5 bepaalt, dat de gemeenteraad de besluitenlijst op de gebruikelijke wijze openbaar maakt tenzij het aangelegenheden betreft ten aanzien waarvan op grond van artikel 25 Gemeentewet geheimhouding is opgelegd of ten aanzien waarvan openbaarmaking in strijd is met het openbaar belang.

Oftewel informatie wordt actief openbaar gemaakt. Soms bevat deze informatie privacygevoelige informatie. Daarbij kan men denken aan persoonlijke gegevens van bestuurders, ambtenaren en burgers. Privacy en zorgvuldige omgang met persoonsgegevens is geregeld in de AVG.

Kanttekeningen

Geen

Financiën

Aan het invoeren van een gedragscode op basis van artikel 149 Gemeentewet zijn geen financiële gevolgen verbonden.

Aanpak en uitvoering

Deze gedragscode treedt na besluitvorming in uw raad in werking na bekendmaking.

Bijlagen

Sellingen, 15 februari 2023

De agendacommissie,

Vice-voorzitter raad,
Wilt Meendering

raadsgriffier,
Patrick Dave Nap

“Gedragscode privacy en publicatie van persoonsgegevens door de gemeenteraad van Westerwolde 2023”

Nummer 7.

De raad van de gemeente Westerwolde;

op voorstel van de agendacommissie d.d. 15 februari 2023, afdeling Griffie;

overwegende dat:

- het gewenst is een gedragscode te formuleren voor het publiceren van persoonsgegevens op het raads gedeelte van de website van de gemeente Westerwolde;
- in het kader van de Wet Open Overheid documenten actief openbaar gemaakt worden.

gelet op:

- de Algemene Verordening Gegevensbescherming;
- de Wet Open Overheid;
- artikel 149 van de Gemeentewet.

BESLUIT:

vast te stellen de **“Gedragscode voor de publicatie van persoonsgegevens door de gemeenteraad van Westerwolde 2023”**

Artikel 1 Definitie ‘publicatie op de website’

- a. Onder ‘publicatie op de website’ wordt verstaan het plaatsen van informatie door de gemeenteraad van Westerwolde op het openbare, algemeen toegankelijke raads gedeelte van de website.
- b. Stukken die op de website worden geplaatst, blijven na plaatsing toegankelijk. De geplaatste stukken zijn terug te zoeken tot en met 1 januari 2018 via de website of via westerwolde.archiefweb.eu.

Artikel 2 Recht op rectificatie of verwijdering van persoonsgegevens

- a. Betrokkene heeft het recht op rectificatie van hem betreffende onjuiste persoonsgegevens dan wel het recht een aanvullende verklaring te verstrekken wanneer de verwerking plaatsvindt op basis van onvolledige gegevens. Rectificatie vindt zo spoedig mogelijk plaats.
- b. Betrokkenen kunnen ten alle tijde verzoeken hun persoonsgegevens van de website te verwijderen. Daartoe dienen zij aan te geven om welke gegevens het gaat en waar deze op de website zijn gepubliceerd. Bij een dergelijk verzoek wordt door de griffier aan de hand van deze gedragscode beoordeeld of het laten staan van de persoonsgegevens noodzakelijk is.
- c. De gegevens worden wel op het besloten deel van de website ter beschikking gesteld aan de leden van het gemeentebestuur. Raadsleden en (plaatsvervangende) raadscommissieleden zijn bekend met het aan de stukken toegekende niet openbare karakter en gaan daar prudent mee om. Voor hen geldt de Gedragscode integriteit raadsleden Westerwolde 2023.

Artikel 3 Gedragscode

Voor de publicatie van persoonsgegevens op de website gelden ten aanzien van de hierna genoemde categorieën van personen de aangegeven gedragslijnen. Voor wat betreft de categorieën c tot en met g geldt dat betrokkenen actief geïnformeerd worden over vermelde persoonsgegevens.

a. Persoonsgegevens van politieke ambtsdragers, zoals raadsleden en collegeleden.

Deze personen functioneren, elk in hun eigen rol, ten behoeve van het openbaar bestuur. Zij zijn als zodanig aangewezen. Hun namen komen veelvuldig in raadsdocumenten voor, zoals op agenda's, notulen en politieke documenten zoals moties, schriftelijke vragen, amendementen. Ten aanzien van politieke ambtsdragers geldt als uitgangspunt dat herkenbaar moet zijn wie de politieke ambtsdragers zijn, van welke partij zij deel uitmaken en hoe zij te bereiken zijn. Op de website worden voor- en achternaam, een foto, het gemeentelijk e-mailadres van de wethouders gepubliceerd. Van raadsleden worden voor- en achternaam, een foto, woonadressen, gemeentelijk e-mailadressen en telefoonnummers gepubliceerd, tenzij zij de griffie verzoeken alleen de naam en het gemeentelijk e-mailadres kenbaar te maken. Nevenfuncties van politieke ambtsdragers moeten wettelijk openbaar worden gemaakt.

Gedraglijn

Ten aanzien van politieke ambtsdragers geldt dat e-mailadressen bekend worden gemaakt op de website en adressen en telefoonnummers alleen optioneel derhalve alleen met toestemming van betrokkenen bekend worden gemaakt.

Indien bij de griffie het verzoek binnen komt om telefoonnummers van raadsleden dan wel (plaatsvervangende) raadscommissieleden vrij te geven, wordt door de griffie aangegeven dat er contact gezocht zal worden met het raadslid c.q. het raadscommissielid en dat deze zelf contact zal zoeken met de derde.

b. Persoonsgegevens van ambtenaren

Ambtenaren dan wel extern ingehuurd personen worden veelvuldig in bestuurlijke documenten vermeld, bijvoorbeeld als steller van ambtelijke adviezen, als ambtelijke ondersteuning bij vergaderingen of als griffier van vergaderingen. Voor zover ambtenaren genoemd worden in relatie tot hun functie, is bekendmaking op de website relevant en niet 'bovenmatig'. De openbaarmaking dient zich te beperken tot de naam, de afdeling waar zij werkzaam zijn en het gemeentelijk e-mailadres.

Gedraglijn

Ten aanzien van ambtenaren die een rol spelen in de werkzaamheden van de raad, ongeacht of zij voor de gemeente Westerwolde of een andere (overheids-) organisatie werkzaam zijn, geldt dat uitsluitend hun naam en voornaam of voorletter(s) op de website worden openbaargemaakt, eventueel met vermelding van hun functie en de afdeling waar zij werkzaam zijn en het gemeentelijk e-mailadres.

c. Persoonsgegevens van personen en instellingen die brieven of andere geschriften aan de raad richten

Brieven aan en andere vormen van correspondentie met de raad zijn onder andere afkomstig van burgers en instellingen. Ze bevatten de adresgegevens en vaak het telefoonnummer van de afzender en ze zijn als regel ondertekend. Het komt soms voor dat er een petitie aan de raad wordt overhandigd, met handtekeningenlijsten die, doorgaans handgeschreven, naam- en adresgegevens en handtekeningen bevatten. Openbaarmaking, dit geldt voor genoemde vormen, zou betekenen dat via de website alle persoonsgegevens door een ieder rechtstreeks zijn in te zien. Dit moet als 'bovenmatig' worden beschouwd.

Het effect van de geschriften aan de raad kan ook bereikt worden zonder openbaarmaking. De raad zelf en de leden van de raad moeten echter wel kennis kunnen nemen van de brieven én hun afzender om zich een oordeel te kunnen vormen over hetgeen de brief van de raad vraagt.

Transparantie van het bestuur en de controleerbaarheid door de burger vereist dat op de website is te vinden dat een brief bij de raad is binnengekomen. Hiertoe is het voldoende als er een lijst van ingekomen stukken wordt gepubliceerd, waarin wordt aangegeven dat er een ingekomen brief is ontvangen van een burger en het onderwerp wordt vermeld.

Brieven/geschriften van instellingen/organisaties zijn naar hun aard doorgaans minder persoonlijk en bevatten minder persoonsgegevens. Het publiceren van deze brieven worden niet als zijnde bovenmatig beschouwd.

Gedraglijn

In een lijst van ingekomen stukken wordt aangegeven welke brieven en andere stukken door de raad zijn ontvangen, met een korte aanduiding van het onderwerp. Deze lijst wordt samen met de ingekomen brieven, petities etc. die aan de raad zijn gezonden of overhandigd, via Ibabs (met persoonlijk wachtwoord) ontsloten zodat raadsleden en (plaatsvervangende) commissieleden kennis kunnen nemen van de ingekomen stukken waarop persoonsgegevens staan.

Voor de website worden persoonsgegevens in de lijst van ingekomen stukken geanonimiseerd.

d. Persoonsgegevens van personen die tijdens openbare raads- en commissievergaderingen gebruik maken van het spreekrecht, namens zichzelf of andere (rechts)personen

Personen die tijdens raads- en commissievergaderingen gebruik maken van het spreekrecht, doen dit welbewust en in het openbaar. Soms leveren zij tijdens de vergadering ook de tekst van hun inspraakbijdrage in. Als op de door hen aangeleverde tekst hun adres en eventuele overige persoonsgegevens staan, kunnen deze worden gepubliceerd.

Door in het openbaar het spreekrecht te gebruiken geven sprekers impliciet aan dat zij geen bezwaar hebben tegen publicatie van hun bijdrage (zowel op schrift als in de vorm van geluidsmateriaal) op de website met vermelding van hun naam.

Gedraglijn

Indien een spreker een tekst inlevert, op papier of digitaal, dan wordt deze bij de stukken via Ibabs en als bijlage bij het verslag gevoegd. De bijdrage wordt inclusief eventuele persoonsgegevens toegevoegd.

e. Persoonsgegevens van personen die een rol spelen in het kader van besluitvorming en als zodanig voorkomen in de tekst van raadsvoorstellen en daaraan verwante documenten

De raad neemt in het kader van zijn taak als bestuur op hoofdlijnen weinig besluiten ten aanzien van individuele burgers. Het komt dan ook niet vaak voor dat in raadsvoorstellen persoonsgegevens staan. Dit is soms het geval in bijlagen van raadsvoorstellen, zoals zienswijzen bij bestemmingsplannen en andere besluiten van algemene strekking. Dergelijke stukken zijn altijd afkomstig van het college van burgemeester en wethouders. Bij zienswijzen worden persoonsgegevens voor publicatie op het algemeen toegankelijke deel van de website geanonimiseerd en worden handtekeningen afgeplakt, tenzij de betrokkene aangeeft geen bezwaar te hebben tegen publicatie van de persoonsgegevens.

Een **tweede categorie** raadsstukken waarin persoonsgegevens kunnen voorkomen wordt gevormd door documenten in het kader van bezwaarprocedures tegen raadsbesluiten. Het is onvermijdelijk dat hierin de naam van de appellant wordt genoemd. Voor zover het gaat om stukken die op de website gepubliceerd worden, weegt de transparantie van de procedure zwaarder dan bescherming van de privacy van degenen die bezwaar hebben aangetekend. Andere persoonsgegevens dan de naam worden niet gepubliceerd.

Gedraglijn

De hoofdlijn is dat persoonsgegevens in openbare raadsstukken en daarbij behorende bijlagen, voor zover die op de website worden gepubliceerd, worden geanonimiseerd.

Raadsstukken in het kader van bezwaarprocedures, die op de website zijn gepubliceerd, mogen de naam/namen bevatten van degene(n) die het bezwaar hebben aangetekend. De adresgegevens en overige persoonsgegevens worden geanonimiseerd en handtekeningen worden afgedekt.

Voor alle hierboven genoemde categorieën geldt dat voor de gemeenteraad alle stukken wel te raadplegen zijn inclusief de persoonsgegevens, dit geschiedt middels Ibabs.

f. Besluiten of zaken als benoemingen

Bij benoemingen worden de persoonlijke gegevens van de te benoemen persoon, afgezien van diens naam, niet openbaar gemaakt.

Gedraglijn:

Bij benoemingen worden de persoonlijke gegevens van de te benoemen persoon, afgezien van diens naam, niet openbaar gemaakt.

Overige stukken aangaande benoemingen (bijvoorbeeld een C.V.) kunnen op verzoek ingezien worden bij de griffie.

g. Persoonsgegevens in de beantwoording door het college van burgemeester en wethouders

Brieven aan de gemeenteraad worden vaak ter afdoening doorgezonden aan het college van burgemeester en wethouders. De beantwoording van deze brieven wordt in afschrift aan de gemeenteraad gezonden. Deze brieven bevatten namen en adresgegevens van de brievenverzenders. De beantwoording door het college van burgemeester en wethouders van brieven aan de gemeenteraad wordt middels de lijst ingekomen stukken openbaar gemaakt. Deze brieven worden geanonimiseerd geplaatst op de lijst met ingekomen stukken.

Gedraglijn:

De beantwoording door het college van burgemeester en wethouders van brieven aan de gemeenteraad wordt openbaar gemaakt. Dit gebeurt in de lijst van ingekomen stukken, onder vermelding van een korte aanduiding van het onderwerp. De lijst met ingekomen stukken wordt op de website gepubliceerd. Raadsleden en (plaatsvervangende) commissieleden kunnen via Ibabs kennisnemen van de beantwoordingbrieven waarop persoonsgegevens staan. De lijst met ingekomen stukken wordt voor de website geanonimiseerd.

Artikel 4 Anonimiseren van persoonsgegevens

In die gevallen waarin anonimiseren nodig is volgens deze gedragscode, wordt aanbevolen de namen, adresgegevens en handtekeningen te verwijderen. Voor zover het voor een goed begrip van de tekst van documenten nodig is, kunnen namen vervangen worden door neutrale termen, zoals bijvoorbeeld aanvrager, klager, (derde-) belanghebbende, reclamant. Dit sluit aan bij de anonimiserings-richtlijnen bij publicatie van een rechterlijke beslissing op rechtspraak.nl.

Artikel 5 Van overeenkomstige toepassing op stukken ingediend door raadsfracties

Bepalingen in de gedragsregels zijn van overeenkomstige toepassing op stukken die door de raadsleden/raadsfracties worden ingediend. Een voorbeeld is het initiatiefvoorstel.

Artikel 6 Inzage ingekomen stukken (e.d.) door derden

Ingekomen brieven van burgers en petitieën die aan de raad zijn gezonden of overhandigd kunnen interessant zijn voor derden. In deze gedragscode is opgenomen dat in een lijst van ingekomen stukken wordt aangegeven welke brieven en andere stukken door de raad zijn ontvangen, met vermelding van uitsluitend burger, onder vermelding van een korte aanduiding van het onderwerp. Deze lijst wordt op de website gepubliceerd. Een verzoek tot inzage wordt behandeld conform de Wet Open Overheid en haar uitzonderingsgronden. Uitgangspunt hierbij is, dat alles openbaar is, tenzij. Met de personen in kwestie wordt, zo nodig, contact opgenomen in hoeverre zij bezwaar hebben tegen het openbaar maken van met name de persoonsgegevens. Eventuele inzage van de niet geanonimiseerde stukken kan geschieden op de griffie in het bijzijn van griffiepersoneel. Reproducieren van persoonsgegevens is daarbij niet toegestaan. Indien men de stukken per mail of per post wenst te ontvangen worden deze stukken geanonimiseerd verstrekt.

Artikel 7 Citeertitel en inwerkingtreding

- a. Deze gedragscode kan worden aangehaald als "Gedragscode privacy en publicatie van persoonsgegevens door de gemeenteraad van Westerwolde 2023".
- b. Deze gedragscode treedt in werking op de dag na bekendmaking.

Dit is besloten in de openbare vergadering van d.d. 29 maart 2023

Namens de raad,

Patrick Dave Nap
raadsgriffier

Jaap Velema
voorzitter